

Σκέψεις για το Κυπριακό: Ιμπεριαλισμός, σταθερότητα, λύση και η Αριστερά. (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε τον Φλεβάρη του 2014 στην ιστοσελίδα της [Αριστερής Παρέμβασης](#).

Περιεχόμενο

Σκέψεις για το Κυπριακό: Ιμπεριαλισμός, σταθερότητα, λύση και η Αριστερά.

24/02/2014

Ένα φάντασμα πλανιέται πάνω από την Κύπρο, το φάντασμα της λύσης. Μετά από μια δεκαετία ολοκληρωτικής νίκης της εθνικιστικής παράταξης στην Κύπρο μετά το δημοψήφισμα του 2004, ξαναβρισκόμαστε αν λάβουμε σοβαρά τα όσα διαδραματίζονται μπροστά στο δίλημμα της λύσης. Και ξαφνικά καλούμαστε να αποφασίσουμε σε ένα παιχνίδι τόσο στημένο που αυτό που μας μένει είναι να διαλέξουμε πλευρά. Βέβαια αυτή η πραγματικότητα δεν έπεσε από τον ουρανό, έχει να κάνει με την αποτυχία της Αριστεράς να υψώσει ανεξάρτητη φωνή στο Κυπριακό, γεγονός που δημιούργησε προβλήματα θεωρητικά, τακτικής αλλά και πρακτικά. Σίγουρα δεν ξεκινάμε να συζητάμε το Κυπριακό από το μηδέν, σβήνοντας όσα έχουν γίνει στο παρελθόν. Δεν νομίζω να υπάρχει προοδευτικός άνθρωπος ο οποίος δεν δέχεται την Διζωνική Δικοινοτική Ομοσπονδία σαν το πλαίσιο λύσης του Κυπριακού, επομένως οι διαφορές που εκφράζονται είναι στο περιεχόμενο και την όλη διαδικασία παρά στο αν η ΔΔΟ είναι στο σωστό δρόμο. Για αυτό το λόγο δεν θα ασχοληθώ καν για το αν η ΔΔΟ είναι σωστή επιλογή ή όχι, αυτό έχει απαντηθεί ήδη από πάρα πολλούς καλύτερα απ' ό τι θα μπορούσα να τα απαντήσω εγώ. Δεν έχει απαντηθεί όμως το περιεχόμενο, οι «εποικοδομητικές ασάφειες» και ο τρόπος λειτουργίας αυτού του Ομόσπονδου κράτους. Πολύ περισσότερο όμως δεν έχει απαντηθεί η ερώτηση στο κάτω από ποια σημαία παλεύει η Αριστερά για αυτή τη λύση. Η απάντηση ίσως να μην είναι τόσο ξεκάθαρη όσο φαίνεται.

Η θέση του ΑΚΕΛ είναι λίγο πολύ γνωστή σε όλους, μια φαινομενικά σοβαρή προσέγγιση συμμαχώντας με την «ενδοτική» αστική τάξη, προσεχτικά επικαλύπτοντας την με μια ρητορεία Ιμπεριαλισμού Καουτσικής έμπνευσης. Το γενικό συμπέρασμα που βγαίνει από τις μέχρι τώρα τοποθετήσεις της ευρύτερης και ριζοσπαστικής Αριστεράς, είναι ότι «ναι μεν δεν πιστεύουμε τα περί ευημερίας που προσπαθούν να μας πουλίσουν οι νεοφιλελεύθεροι, έτσι κι αλλιώς ούτε οι ίδιοι τα πιστεύουν, αλλά είμαστε αναγκασμένοι να διαλέξουμε την πλευρά τους διότι έτσι θα αποφύγουμε τον εθνικισμό». Μια προσέγγιση που αναλόγως οργάνωσης και ατόμου είναι ακόμη τόσο ενθουσιώδης όσο και η γενικότερη «παράταξη λύσης» για την κινητικότητα που παρατηρείται στο Κυπριακό. Αλήθεια όμως, ξεχνούμε ότι ο εθνικισμός σαν αστικό ιδεολόγημα, είναι φτιαγμένο ακριβώς από τα σπλάχνα του οικονομικού συστήματος που τόσο υπερασπίζονται αυτοί που θέλουν να μας πείσουν για τον αντιεθνικισμό τους; Ξεχάσαμε ήδη ότι οι εθνικισμοί και στις δύο κοινότητες δεν δημιουργήθηκαν

από το πουθενά σαν αυτοτελή κινήματα, αλλά με βάση τις προσδοκίες των αστικών τους τάξεων, και βεβαίως των Ιμπεριαλιστικών βλέψεων στην περιοχή;

Εθνικό ζήτημα και εργατική τάξη

Για το εργατικό κίνημα το επονομαζόμενο εθνικό ζήτημα δεν είναι αυτοτελές αλλά εντάσσεται στα πλαίσια του ζητήματος της εξουσίας, άρα και του ποιος κατέχει τα μέσα παραγωγής. Σύμφωνα όλοι, στο γεγονός ότι δεν μπορούμε να κάτσουμε να περιμένουμε μια Σοσιαλιστική επανάσταση σήμερα, θα πρέπει να διαλέξουμε μια κατεύθυνση η οποία θα βλέπει προς αυτή την κατεύθυνση, για αυτό το λόγο η λύση είναι προτιμότερη από την μη λύση και το στάτους κβο. Φυσικά λανθασμένα πολλοί αποδεχόμενοι ότι το πρόβλημα είναι εθνικό, με αποτέλεσμα να αναγάγουν την ευθύνη για ποιο επιτυχημένη πολιτική λύσης στην Δεξιά. Και για να το κάνουν αυτό έχουν σκαρφιστεί διάφορους λόγους, αλλά αυτό που είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι η ανάγνωση της ιστορίας και η θεώρηση πραγμάτων με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να μπορεί να ιστοριοποιηθεί, θεωρητικοποιηθεί και αποδειχτεί σαν φυσικό επακόλουθο η στήριξη τους προς μια λύση που θα βόλευε την αστική τάξη παρόλες τις αντιθέσεις της. Οι διαφορές αρθρογράφων της ευρύτερης Αριστεράς αλλά και του κόμματος της εργατικής τάξης ΑΚΕΛ, με τις αντίστοιχες των φιλελεύθερων είναι δευτερευούσης σημασίας απ' ό,τι οι συγκλίσεις. Αυτό μπορεί να ερμηνευθεί από κάποιους σαν θετικό σημείο αφού όλοι συμφωνούμε λόγου χάρη στην Διζωνική Δικονομική Ομοσπονδία, αλλά για ποια ΔΔΟ μιλάμε;

Έχω την εντύπωση πως μπροστά στο φιλελεύθερο ΝΑΙ και το εθνικιστικό ΟΧΙ υπάρχει κάτι άλλο το οποίο δεν έχει εκφραστεί μέχρι στιγμής. Δεν έχει καμιά ουσία η απάντηση με ναι η όχι στη λύση όπως την χορηγούν οι αστοί, όπως πολύ ορθά διαπίστωσε ο Λένιν:

«Πρέπει ν' απαντάμε με: «ναι ή όχι» στο ζήτημα του αποχωρισμού κάθε έθνους; Αυτό μοιάζει σαν πολύ «πρακτική» διεκδίκηση. Στην πραγματικότητα όμως είναι ανόητη, θεωρητικά μεταφυσική και στην πράξη οδηγεί στην υποταγή του προλεταριάτου στην πολιτική της αστικής τάξης. Η αστική τάξη βάζει πάντα στην πρώτη γραμμή τις εθνικές της διεκδικήσεις. Τις βάζει απόλυτα. Για το προλεταριάτο οι διεκδικήσεις αυτές υποτάσσονται στα συμφέροντα της ταξικής πάλης. [...] Για το προλεταριάτο έχει σημασία και στις δυο περιπτώσεις να εξασφαλίσει την ανάπτυξη της τάξης του. Για την αστική τάξη έχει σημασία να δυσκολέψει αυτή την ανάπτυξη, παραμερίζοντας τα καθήκοντα αυτής της ανάπτυξης μπροστά στα καθήκοντα τους έθνους «της». Γι' αυτό, το προλεταριάτο περιορίζεται στην αρνητική, σα να λέμε, διεκδίκηση να αναγνωριστεί το δικαίωμα αυτοδιάθεσης, χωρίς να δίνει εγγυήσεις σε κανένα έθνος, χωρίς να αναλαμβάνει υποχρεώσεις να δώσει τίποτα σε βάρος άλλου έθνους. [...] Το προλεταριάτο είναι ενάντια σ' έναν τέτοιο πρακτικισμό: αναγνωρίζοντας την ισοτιμία και το ίσο δικαίωμα για τη συγκρότηση εθνικού κράτους, εκτιμά και βάζει πάνω απ' όλα τη συμμαχία των προλετάρων όλων των εθνών, κρίνοντας με το πρίσμα της ταξικής πάλης των εργατών κάθε εθνική διεκδίκηση, κάθε εθνικό αποχωρισμό. Το σύνθημα του πρακτικισμού είναι στην πράξη απλώς σύνθημα άκριτης αποδοχής αστικών επιδιώξεων.»

Η εμμονή στη Ομοσπονδιακή Λύση όπως και αν είναι το περιεχόμενο, ειδικά χωρίς την αποχώρηση στρατευμάτων και καμιά δέσμευση προς την Ε.Ε, εντός του Ευρωπαϊκού «κεκτημένου» και άλλα Ιμπεριαλιστικά κέντρα (χωρίς κόκκινες γραμμές δηλαδή), θυμίζει το παράδειγμα που χρησιμοποιούν οι φιλελεύθεροι για την ανάπτυξη. Μας λένε, «βοηθήστε να τσακιστεί το εργατικό κίνημα και να έρθει η ανάπτυξη και από κει και πέρα μπορούμε να τσακωνόμαστε για την αναδιανομή του πλούτου». Η υποχρέωση της Αριστεράς σε αυτή την περίπτωση ήταν να αναδείξει ότι η καπιταλιστική ανάπτυξη δεν βοηθά καθόλου τον λαό, αντιθέτως τον εξαθλιώνει για τα κέρδη των μεγαλοεπιχειρηματιών και των καπιταλιστών. Το ίδιο και με τη λύση, υπάρχει η λύση που θα δυναμώσει την εργατική τάξη και τους συμμάχους της και η λύση η οποία όχι μόνο δεν θα ωφελήσει το λαό αλλά ενδεχομένως να καταστήσει το περιβάλλον ακόμη πιο ανασφαλές ακόμη και για την

φυσική επιβίωση των πολιτών. Η δε επιλογή να βλέπουμε πως το Κυπριακό ζήτημα δεν έχει να κάνει με την οικονομία και άρα την εξουσία, όχι μόνο δεν έχει χαρακτηριστικά σοβαρού σχολιασμού αλλά είναι επικίνδυνη θεώρηση, την ίδια ώρα που οι αστοί το λένε ωμά ότι ο λόγος που θέλουν λύση τώρα είναι για την εκμετάλλευση του φυσικού πλούτου και την καπιταλιστική ανάπτυξη. Οι Φιλελεύθεροι έξυπνα μας λένε, «δεν θέλουμε να διαγράψουμε τις διαφορές μας σε άλλα θέματα αλλά μόνο να συμφωνήσουμε σε μια λύση». Στη δική τους λύση. Μια λύση η οποία θα συμβαδίζει με Ε.Ε και άλλα Ιμπεριαλιστικά συμφέροντα στην περιοχή. Επομένως το πρακτικό ζήτημα για την Αριστερά είναι πολύ διαφορετικό από ένα απλό ναι ή όχι με τη συνταγή των αστών. Εάν αυτό το ονομάζουν κάποιοι οικονομισμό, τότε έχουν σοβαρό πρόβλημα αντίληψης της πραγματικότητας.

Δεν διερωτάται κανείς για παράδειγμα πως ο κατά τα άλλα λαλίστατος απορριπτικός Αρχιεπίσκοπος έχει κάνει 180 μοίρες μεταστροφή προς την λύση ενώ ήταν από τους κύριους ρήτορες και αιμοδότες της απορριπτικής παράταξης. Το μεγαλύτερο χαρτί της εθνικιστικής παράταξης έχει εξαγοραστεί μέσα σε μια νύκτα, είδηση η οποία πέρασε απαρατήρητη από αναλύσεις εκτός από μικρό-κουτσομπολίστικου τύπου αστεία. Κάτι τέτοιο θα θεωρείτο συνομοσιολογία, αλλά αντ' αυτού είναι απολύτως φυσιολογικό να θεωρούμε πως τέτοια συμβάντα απλά δυναμώνουν την «παράταξη της λύσης».

Ιμπεριαλισμός και σταθερότητα

Υπάρχουν κατ' αρχήν αυτοί οι οποίοι αρνούνται ότι ο ιμπεριαλισμός είναι σημαντικό εργαλείο ανάγνωσης της κατάστασης. Αυτοί είναι απλά ονειροπόλοι και δεν θα ασχοληθούμε καν μαζί τους, οποιαδήποτε σοβαρή επιστημονική έρευνα αποδεικνύει την επαλήθευση ξανά και ξανά των εκτιμήσεων με βάση το θεωρητικό εργαλείο που λέγεται Ιμπεριαλισμός. Πως μπορούν να εξηγήσουν γεγονότα όσο πρόσφατα όσο αυτά στην Ουκρανία, στην οποία όχι μόνο η Αμερικανική Κυβέρνηση έχει χορηγήσει περίπου 20 εκατομμύρια σε κόμματα της αντιπολίτευσης, αλλά και τα Αμερικανικά ΜΜΕ λειτουργώντας σαν επικοινωνιακοί πράκτορες της κυβέρνησης προωθούν ανοικτά το ενδεχόμενο (πιο) άμεσης εμπλοκής στα εσωτερικά της χώρας; Οι φασίστες έχουν καταλάβει σημαντικά σημεία της πόλης ενώ η Ε.Ε δεν φαίνεται να νοιάζεται ιδιαίτερα για την άμεση συνεργασία φασιστών και νεοφιλελευθέρων, την ίδια ώρα που ο Μπαρόζο χαιρετίζει την αποφυλάκιση της φυλακισμένης για διαφθορά Τιμοσένκο (ήδη δρομολογείται διαμελισμός της χώρας). Από την άλλη κάποιοι πονηροί θα μας πουν ότι όντας ενάντια στον Αμερικανικό Ιμπεριαλισμό και τη Ε.Ε υποβόσκει η συμπάθεια προς τον Πούτιν. Ούτε με την καπιταλιστική Ρωσία η Ουκρανία μπορεί να ορθοποδήσει αλλά μπροστά στην απειλή των φασιστών ακόμη και το ΚΚΟ έχει επιλέξει να υπερασπιστεί τουλάχιστον την εδαφική ακεραιότητα της χώρας χωρίς αυτό να σημαίνει την στήριξη της κυβέρνησης. Την ίδια στιγμή η Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ιμπεριαλιστικό κέντρο της Ευρώπης, συζητά άμεση στρατιωτική εμπλοκή στην Βοσνία και Ερζεγοβίνη όπου ο λαός εξεγείρεται ενάντια στον εθνικισμό και τον καπιταλισμό, ενώ στις φιλοφασιστικές διαδηλώσεις της Ουκρανίας, έχουν εκφράσει αμέριστη συμπαράσταση στους «διαδηλωτές». Η Συρία, η Παλαιστίνη, η Αίγυπτος, Λιβύη, Κεντρική Αφρικανική Δημοκρατία, Κονγκό, Μάλι και τόσα άλλα παραδείγματα δείχνουν την ορθότητα της ανάλυσης του Ιμπεριαλισμού. Οι δε δηλώσεις περί μονοπωλίου της βίας από το αστικό κράτος και οι επικλήσεις στην νομιμότητα πάνε περίπατο όταν οι χώρες πνίγονται στο αίμα για τα συμφέροντά τους.

Τώρα που ξεκαθάρισαμε ότι ο Ιμπεριαλισμός είναι κεντρικό σημείο ανάλυσης πληροφοριών μπορούμε να βάλουμε τα ασυνάρτητα κομμάτια του πάζλ σε μια σειρά, με σκοπό την ανάλυση προς το συμφέρον της εργατικής τάξης και των συμμάχων της, αυτό-απασχολούμενους, υπαλλήλους κ.ο.κ. Το γεγονός ότι κάποιο ακροδεξιό και κρυφό-ακροδεξιό χρησιμοποιούν αντι-ιμπεριαλιστική ρητορεία δεν κάνει αυτόματα τον Ιμπεριαλισμό κάλυψη στον εθνικισμό. Εάν κάποιοι αρθρογράφοι της ευρύτερης και ριζοσπαστικής Αριστεράς αδυνατούν να αναγνωρίσουν την ευκαιριακή αντι-

ιμπεριαλιστική ρητορεία από την επιστημονική θεωρητική ερμηνεία του Λενινισμού, όχι μόνο δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητο αλλά να διερευνηθούν οι αιτίες τέτοιων αναγνώσεων αφού βγαίνουν σημαντικά διαφορετικά συμπεράσματα για το προς τα πού πρέπει να στοχεύσουμε την πορεία μας.

Η βασική επωδός αυτών οι οποίοι δεν αρνούνται τον Ιμπεριαλισμό αλλά συμπαρατάσσονται με την νεοφιλελευθέρου τύπου λύσης όπως διαγράφεται περιγραφικά στις προκηρύξεις διάφορων πρωτοβουλιών και δήθεν «ανεξάρτητων», είναι το θέμα του Ιμπεριαλισμού. Λένε αφού ο Ιμπεριαλισμός υπάρχει και με λύση και χωρίς, και αφού έχει εξελιχθεί σε υπεριμπεριαλισμό (σ.σ. Κάουτσκι), εμείς λέμε να κάνουμε λύση για να μπορέσουμε όλοι μαζί να άρουμε τους εθνοτικούς διαχωρισμούς και να παλέψουμε ενιαία ενάντια στο κεφάλαιο και τον Ιμπεριαλισμό όταν με το καλό λύσουμε το Κυπριακό και επέλθει περισσότερη σταθερότητα και σχέση μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Ξεχνάμε όμως πως Ιμπεριαλισμός και σταθερότητα, είναι δύο λέξεις αντίθετες ειδικά όταν κάποιος έχει αναγνώσει τον Ιμπεριαλισμό με βάση την Λενινιστική ερμηνεία και όχι τον Κάουτσκι. Ο Λένιν γράφει για την θέση Κάουτσκι:

«Όσο αγαθές κι αν είναι οι προθέσεις των άγγλων παπάδων ή του μελιστάλακτου Κάουτσκι, το αντικειμενικό, δηλαδή το πραγματικό κοινωνικό νόημα της θεωρίας τους, είναι ένα και μόνο ένα: η πιο αντιδραστική παρηγοριά των μαζών με τις ελπίδες ότι είναι δυνατόν να υπάρχει διαρκής ειρήνη στις συνθήκες του καπιταλισμού, με την απόσπαση της προσοχής τους από τις οξυμένες αντιθέσεις και τα ακανθώδη προβλήματα της σύγχρονης εποχής και τον προσανατολισμό της προσοχής τους προς τις απατηλές προοπτικές κάποιου δήθεν νέου μελλοντικού υπεριμπεριαλισμού.»

Οπουδήποτε κοιτάξουμε, η γη είναι βαμμένη με αίμα από τις ενδο-ιμπεριαλιστικές αντιθέσεις, ειδικά σε περιοχές με φυσικό πλούτο, κάτι το οποίο κανείς δεν έχει αμφιβολία. Επομένως για ποιον λόγο να το παραβλέπουμε; Αυτή μέχρι στιγμής η αρθογραφία έχει εντέχνως αποσιωπήσει τα Ιμπεριαλιστικά συμφέροντα, σαν να είναι φαντάσματα και σκιές, ενώ υπερβάλλουν για δυναμικές που θα δημιουργηθούν τις οποίες μάλιστα δεν θα ελέγχονται από κανένα για τις οποίες δεν έχουμε καμία απολύτως ένδειξη μέχρι στιγμής πέρα από τις ενθουσιώδεις φανφάρες των φιλελεύθερων. Πως γίνεται να αποφασίσουμε ένα συγκεκριμένο σχέδιο λύσης, με στρατούς, NATO, φιλελευθεροποίηση των αγορών και να μιλάμε για δυναμικές που δεν θα ελέγχονται είναι πραγματικά ακατανόητο.

Ήδη ο Γενικός Γραμματέας του NATO δήλωσε ότι μια λύση θα είναι προς το συμφέρον και των δύο κοινοτήτων, και θα δημιουργούσε πολλές οικονομικές ευκαιρίες για ολόκληρο το νησί.

«Μέσα από το πρίσμα του NATO, επίσης πιστεύω ότι μια λύση στη διαμάχη της Κύπρου θα δημιουργούσε νέες δυνατότητες στη συνεργασία NATO-Ευρώπης και πραγματικά το χρειαζόμαστε αυτό καθώς 22 χώρες είναι μέλη και των δύο οργανισμών», είπε και πρόσθεσε: «Φυσικά πρέπει να συνεργαστούμε και νομίζω μια λύση στο Κυπριακό θα έστρωνε το δρόμο για μίαν πιο ενισχυμένη συνεργασία ΕΕ και NATO».

Εξάλλου αν κάτι μας διδάσκει η ιστορία, είναι ότι οι ενδο-ιμπεριαλιστικές και αστικές αντιθέσεις δεν διστάζουν ποτέ να προτάξουν ξανά και ξανά τον φασισμό και τον εθνικισμό, όταν τα πράγματα δεν πάνε σύμφωνα με το σχέδιο τους. Στόχος της Αριστεράς δεν θα πρέπει να είναι η ενδυνάμωση της ανάλυσης των συμφερόντων των πολιτικών της έναντι των αντιπάλων; Αν θεωρούμε ότι η ταξική πάλη σταματά στο Κυπριακό και ξαναρχινά μετά τη λύση αυτόματα ή αν ο στόχος είναι ότι απλά αρκούμαστε στις «δεσμεύσεις» τους, τότε έχουμε σοβαρό πρόβλημα.

Κάποιοι πήγαν ακόμη πιο πέρα και σε μια προσπάθεια καταστολής μιας έστω Αριστερής πολιτικής δυναμικής, έχουν ταυτίσει τον Ιμπεριαλισμό με τον εθνικισμό χρησιμοποιώντας βέβαια τη θεώρηση του υπεριμπεριαλισμού του Κάουτσκι. Αυτό δεν μπορεί παρά να είναι συνειδητό «ατόπημα». Το πραγματικά σχιζοφρενικό στην όλη υπόθεση όμως είναι το γεγονός ότι αρκετοί από αυτούς με έμπνευση αυτή την Καουτσκική ερμηνεία του υπεριμπεριαλισμού στηρίζουν τις υποθέσεις τους και

την στήριξη της λύσης σε εθνικά πλαίσια όπως ακριβώς προστάζει η αστική διανόηση και ο περίγυρός τους, σαν οι Ε/Κ και Τ/Κ να είναι δύο ομοιγενή αταξικά σύνολα που προσπαθούν σκληρά να έρθουν ποιο κοντά, οσάν το πρόβλημα να είναι πολιτισμικό. Έχουν με άλλα λόγια ανάγει σε εθνικισμό οποιαδήποτε φωνή προσπαθεί να προειδοποιήσει για τους κινδύνους που ελλοχεύουν σε μια εκρηκτική κατάσταση, ενώ όλοι συμφωνούν πως Αμερικάνοι, Ε.Ε και λοιποί δεν ενδιαφέρονται να λυθεί το Κυπριακό επειδή ξαφνικά μας αγάπησαν αλλά λόγω συμφερόντων. Τι μας εγγυάται ότι η σύμπτωση συμφερόντων δεν θα αλλάξει στο άμεσο ή παραπλήσιο μέλλον σε μια συνεχώς μεταβαλλόμενη περιοχή γεωπολιτικών συμφερόντων; Μόνο το συναίσθημα.

Και ενώ όσοι μιλούν για αντι-Ιμπεριαλισμό ταυτίζονται με τον εθνικισμό για εξουδετέρωση των επιχειρημάτων τους, με πολύ μεγάλη ευκολία παραβλέπεται οι πλάτες που κάνουν οι ίδιοι στην αστική τάξη της χώρας που ποθεί διακαώς μια λύση (φυσικά προωθώντας ταυτόχρονα και τα συμφέροντά της) για την εξόρυξη κέρδους. Είναι δε πραγματικά αστείο να λάβουμε υπόψη ότι η αστική τάξη ενδιαφέρεται για την επανενωμένη Κύπρο, η για κάτι άλλο εκτός από τα δικά της συμφέροντα. Η ιστορία λέει ότι ο κοσμοπολίτης Κληρίδης δεν δίστασε να προτάξει τον εθνικισμό την δεκαετία του 90 για να έρθει στην εξουσία. Ποια λοιπόν η στρατηγική της Αριστεράς σε αυτές τις μεθοδεύσεις των αστών; Μέχρι στιγμής καμιά. Και ο κοσμοπολιτικός φιλελευθερισμός και ο εθνικισμός είναι εκφάνσεις μέσα στο σύμπλεγμα του καπιταλιστικού συστήματος, και επ' ουδενί λόγο δεν μπορούμε να τα ξεχωρίσουμε και να τα απομονώσουμε όπως κάνουν οι αστοί διανοούμενοι και πολιτικοί. Επομένως ακόμη ένα γκρίζο, πολύ γκρίζο σημείο που πρέπει να διερευνηθεί και να αποκαλυφθεί.

Όχι μόνο λοιπόν ο αντι-Ιμπεριαλισμός με την Λενινιστική ερμηνεία δεν είναι συγκεκαλυμμένος εθνικισμός, αλλά θα πρέπει να λάβουμε υπόψην πολύ σοβαρά τον εθνικισμό όσων προτάσσουν τα συμφέροντα της αστικής τάξης δια της τάχα μου πρακτικής εθνικής διεκδίκησης.

Η Αριστερά απέναντι στην νεοφιλελεύθερη και εθνικιστική Δεξιά

Έτσι φτάνουμε στο σημείο να τονίσουμε αυτό που είτε από συναισθηματισμό, είτε από άγνοια, είτε από ανοικτή υποκρισία, διάφοροι προσπαθούν να συγκαλύψουν: η Αριστερά δεν μπορεί να συναινέσει ούτε σε νεοφιλελεύθερη μεταστροφή του Κυπριακού, ούτε σε εθνικιστική. Στις κόντρες διαφόρων τμημάτων των αστικών τάξεων και των ενδοιμπεριαλιστικών διενέξεων, δεν μπορούμε απλά να πάρουμε το μέρος καμιάς. Ειρήνη δεν μπορεί να διασφαλιστεί ούτε με την δεύτερη αλλά ούτε με την πρώτη σχολή λύσης. Χρειάζεται βεβαίως κίνηση, αλλά κίνηση προτάσσοντας τα δικά μας συμφέροντα όχι των αστών.

Η Αριστερά δεν αγωνίζεται για τα δικαιώματα των Ελληνοκυπρίων αλλά για τα δικαιώματα όλων των κατοίκων του νησιού και για την εξάλειψη των προνομίων. Δεν ενδιαφερόμαστε για τους Τουρκοκύπριους επειδή είναι Τουρκοκύπριοι αλλά ενδιαφερόμαστε για τα πολιτικά δικαιώματα όλων, είτε είναι Τουρκοκύπριοι είτε Ελληνοκύπριοι είτε οτιδήποτε άλλο. Δεν μπορεί μια πρόταση λύσης προωθούμενη από την Αριστερά να μην εμπεριέχει ανάλυση για τα πολιτικά δικαιώματα όλων ανεξαιρέτως των κατοίκων που ζουν σ' αυτό το νησί, είτε είναι μετανάστες, Ελληνοκύπριοι ή Τουρκοκύπριοι ακόμα και των εποίκων. Τι θα γίνει με τους έποικους οι οποίοι αναγκάστηκαν να έρθουν είτε με τη βία είτε λόγω οικονομικής ανάγκης και έχουν φτιάξει δεσμούς με το νησί. Θα τους διώξουμε έτσι απλά; Το κεφάλαιο θέλει λύση, αλλά οποιαδήποτε λύση είτε της λεγόμενης επανενωτικής αστικής τάξης είτε της απορριπτικής, δεν θα έχει κανένα πρόβλημα σύνταξης και οργάνωσης για τα συμφέροντά του, κάποιος θα χάσει και κάποιος θα κερδίσει όπως γίνεται πάντα στο καπιταλιστικό σύστημα. Η εργατική τάξη και οι σύμμαχοί της από την άλλη ενδιαφέρονται για το περιεχόμενο της λύσης, ακριβώς διότι η δική τους οργάνωση και επιβίωση εξαρτάται από ποια λύση θα επιτευχθεί. Για αυτό το λόγο η άρνηση της χρήσης «ταξικών γυαλιών» δημιουργεί ασάφειες και θολούρα για το ποιος και πως θα επωφεληθεί από μια τέτοια λύση.

Και ενώ η αναγνώριση των κινδύνων από τα επικείμενα παιχνίδια εξουσίας που λαμβάνουν μέρος δεν προσμετράτε επ' ουδενί από την ευρύτερη Αριστερά, παρόλα αυτά με αρκετά συναισθηματικό και άκριτο τρόπο προωθείται μια αισιοδοξία για αγώνες και τις δυναμικές που έρχονται, που δεν βασίζονται πουθενά αυτή την στιγμή. Δεν μπορούμε ούτε να παραγνωρίσουμε ότι η κινηματική Αριστερά, η Αριστερά που στηρίζει τις ελπίδες της στο ριζοσπαστισμό των νέων κοινωνικών κινημάτων βρίσκει βηματισμό στο Κυπριακό μέσω της αντιδραστικότερης κυβέρνησης που ενδέχεται να γνωρίσει ο τόπος από την ημέρα της ανεξαρτησίας του. Όταν η αριστερή και η δεξιά κριτική προς το ΑΚΕΛ συναντώνται καταπληκτικά στο Κυπριακό, δείχνει μια Αριστερά εκτός του ΑΚΕΛ θεωρητικά ασυνάρτητη, αδύναμη και υποταγμένη στα αστικά διλήμματα.

Αυτό που εν τέλει αποδέχονται όλοι οι Αριστεροί, από τους σκεπτικούς μέχρι τους υποστηρικτές των άνευ όρων συμμαχιών με τους φιλελεύθερους είναι ότι είναι τόσο αναπόφευκτο να περιμένουμε για την αλλαγή της κοινωνίας, που τουλάχιστον θα παλέψουμε για το εφικτό. Για τους δεύτερους αυτό το εφικτό είναι η Ομοσπονδιακή Λύση στα πλαίσια της Ε.Ε και λοιπών Ιμπεριαλιστών. Είναι ίσως κρίσιμης σημασίας να μη σταματήσουμε να ξεστομίζουμε ότι το ζήτημα της πραγματικής λύσης στο Κυπριακό δεν είναι άλλη από την ανατροπή του καπιταλιστικού συστήματος, επομένως το εθνικό ζήτημα αν και υπαρκτό δεν είναι αυτοσκοπός, και άρα με βάση αυτό θα πρέπει να παίρνονται οποιεσδήποτε αποφάσεις για συμμαχίες σαν τρόπους εξεύρεσης πιο άμεσων λύσεων και προχωρώντας πάρα πέρα. Πως φέρνουμε ποιο κοντά τους εργαζόμενους, υπάλληλους αυτοαπασχολούμενους όταν ενδυναμώνουμε δεξιές πλατφόρμες όμως, είναι ακατανόητο. Ακριβώς αυτή η αδυναμία αυτής της Αριστεράς να πιστέψει στο δικό της όραμα για το τι εστί λύση με σκοπό να κάνει στρατηγικές συμμαχίες για τον δικό της αγώνα, την αναγκάζει σε μια ηττοπαθή και στρεβλή ανάγνωση των καταστάσεων, για τις οποίες θα κληθεί να αναλάβει ευθύνες στο μέλλον σε περίπτωση (εγώ λέω όταν) που τα πράγματα στραβώσουν και αρχίσουν τα προβλήματα μεταξύ Ιμπεριαλιστών και αστικών εσωτερικών διενέξεων. Τότε το κύμα του εθνικισμού που θα εξαπολυθεί θα είναι βάρος όχι τόσο στους φιλελεύθερους αλλά πολύ περισσότερο σε αυτή την Αριστερά.

Το μεγάλο ερώτημα

Αυτό που καμώνονται όσοι υποστηρίζουν τις συμμαχίες με τους νεοφιλελεύθερους στο Κυπριακό ζήτημα είναι το γεγονός ότι μια λύση θα είναι βήμα προς τα μπρος. Η θέση μου εμένα είναι ότι οποιαδήποτε λύση δεν είναι στα χέρια ούτε της ριζοσπαστικής Αριστεράς, ούτε του εργατικού κινήματος και των συμμάχων του αυτή τη στιγμή. Είναι εν τέλει μια λύση από τα πάνω, δεν λέω να μην την παρακολουθούμε αλλά να το κάνουμε για να οργανωθούμε απ' τα κάτω και όχι να πάρουμε θέση για να τρέξουμε τον αγώνα των αστών. Ας συμφωνήσουμε σ' αυτό: **Η αφηρημένη λύση όπως την προτάσσουν οι αστοί να ασχολιόμαστε δηλαδή για ένα απλό ναι ή ένα όχι, δεν είναι παρά το κάλεσμα να παλέψουμε τους αγώνες των πολιτικών μας αντιπάλων, αντί να προετοιμαστούμε για τους δύσκολους καιρούς που έρχονται για εμάς.** Και ερωτώ:

Μπορεί αυτή η λύση - μέσα στα πλαίσια της Ε.Ε με συνεργασίες και με άλλα ιμπεριαλιστικά κέντρα της Δύσης καθώς και ενδεχόμενη προσχώρηση στο ΝΑΤΟ - να ενεργήσει ευεργετικά (ή λιγότερο διαλυτικά από το στάτους κβο ή ενδεχόμενη διχοτόμηση) για το εργατικό κίνημα της Κύπρου και των συμμάχων του ή θα το καταστήσει ακόμη πιο ανίσχυρο έναντι των αντιπάλων του? Αν ναι, πως συγκεκριμένα;

Το ακόμη ποιο κρίσιμο ερώτημα είναι:

Τι κάνουμε εμείς σε οποιανδήποτε συγκυρία (είτε με ΔΔΟ είτε σε ενδεχόμενο διχοτόμησης), πως δυναμώνουμε την πάλη για την επανένωση του λαού και όχι του κεφαλαίου; Η πάλη στις δεξιές πλατφόρμες κάτω από ξένες σημαίες είναι λύση;

Με βάση των ποιο πάνω σκέψεων θεωρώ ότι οποιαδήποτε συμμαχία με πολιτικούς εχθρούς της

Αριστεράς πρέπει να είναι διπλά και τριπλά αναλυμένη από την δική μας σκοπιά. Είναι άξιο απορίας για ποιο λόγο ενώ οι φιλελεύθεροι λένε ξεκάθαρα τι είδους λύση ονειρεύονται και δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα, η ανάλυση της Κυπριακής πραγματικότητας με βάση τα συμφέροντα των από κάτω θεωρείται «καθαρότητα». Σε αυτές τις περιπτώσεις, καθαρότητα φαίνεται να αποκαλείται οποιαδήποτε ανάλυση δεν εμπεριέχει σοσιαλδημοκρατικές αυταπάτες. Η θεώρηση ότι πάμε για μια λύση στηρίζοντας δεξιές και φιλελεύθερες πρωτοβουλίες απλά στο Κυπριακό, μόνο προβλήματα μπορεί να προκαλέσει στο εργατικό κίνημα και τους συμμάχους του. Η ταξική πάλη δεν είναι κάτι το οποίο ξεκινά με ένα κουμπί που θα πατήσουμε όταν και εφόσον ολοκληρωθεί η πολιτική λύση, υπάρχει καθημερινά και η κατάσταση πραγμάτων διαμορφώνει το πλαίσιο αγώνα και στο Κυπριακό ζήτημα. Για αυτό το λόγο υπάρχει σοβαρή ανάγκη ανάπτυξης μιας προοπτικής λύσης μέσα από δικές μας πλατφόρμες και δικές μας πρωτοβουλίες υπηρετώντας τα δικά μας (Ε/Κ, Τ/Κ και άλλων) συμφέροντα. Η οποιαδήποτε απάντηση στο τι πρέπει να γίνει θα πρέπει να δοθεί πειστικά, χωρίς συναισθηματισμούς και συνθήματα κενού περιεχομένου για την σταθερότητα, την ειρήνη και τη ανάπτυξη που θα έρθει... Προς το παρόν η Αριστερά είναι παγιδευμένη μεταξύ του συναισθηματισμού, της απογοήτευσης, της ιδεολογικής σύγχυσης και της υποταγής.

Λέανδρος Σαββίδης

23 Φεβ. 2014

[Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση](#), [Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση](#), [Αριστερή Παρέμβαση \(Ομάδα\)](#), [Ηλεκτρονικά Άρθρα](#), [Κυπριακό Πρόβλημα](#), [Δεκαετία 2010-2019](#), [2014](#), [Απροσδιόριστη Τοποθεσία](#)

From:

<https://movementsarchive.org/> - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**

Cyprus Movements Archive

Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

<https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:multiple:cyprob>

Last update: **2025/07/15 13:46**

